

Position paper Platform Constructieve Veiligheid

PLATFORM CONSTRUCTIEVE VEILIGHEID

achtergrond, doelstelling en activiteiten

Veiligheid is een belangrijk thema in onze maatschappij. Absolute veiligheid bestaat niet. Onze visie op veiligheid van constructies is gestoeld op probabilistische benaderingen: een zeer kleine kans op falen wordt aanvaard. In de praktijk komt nogal eens falen voor dat afwijkt van dit theoretische beeld.

Incidenten rondom constructieve veiligheid komen vooral voor tijdens de bouwfase. De daaruit voortvloeiende schade kunnen we rekenen tot de faalkosten. Na oplevering zijn incidenten zeldzamer, maar deze kunnen wel een veel grotere impact hebben in termen van veiligheid voor gebruikers en omwonenden, schade en imago (denk aan Bos en Lommer, balkons Maastricht, Noord-Zuidlijn). De aandacht voor constructieve veiligheid gedurende het bouwproces en daarna kan door focus op tijd, geld en specifieke aandacht voor andere kwaliteitseigenschappen gemakkelijk in het gedrang komen. Constructieve veiligheid zie je niet direct en het vereist specialistische kennis het niveau ervan vast te stellen.

Het project 'Leren van Instortingen' en het project 'Leren van Geotechnisch Falen' hebben veel inzicht gegeven in de oorzaken van onvoldoende veiligheid. Deze oorzaken zijn te classificeren in de rubrieken op microniveau (vakmanschap en techniek), meso-niveau (de organisatie van het bouwproces) en op macroniveau (de bouwsector). De afzonderlijke factoren versterken elkaar. Op microniveau maakt de professional (de constructeur, de werkvoorbereider, de uitvoerder) fouten zoals het onvoldoende of onjuist analyseren, het onderschatten van fenomenen e.d. Op meso-niveau worden fouten niet ontdekt of geeft de inrichting van het bouwproces aanleiding tot fouten vanwege fragmentatie, onvoldoende controle, coördinatie en informatie-uitwisseling. Dergelijke activiteiten blijven achterwege omdat op macroniveau in de bouw een cultuur van eenzijdige focus op lage kosten heerst en fragmentatie van samenhangende activiteiten met suboptimalisaties gewoonte is.

Het Platform Constructieve Veiligheid, gestart medio 2008, stelt zich ten doel constructieve veiligheid tot een vanzelfsprekende uitkomst van het bouwproces (incl. de exploitatiefase) te maken. Meer concreet betekent dit:

- een vermindering van incidenten tijdens het ontwerp, de uitvoering en het gebruik (twijfel aan de veiligheid of schade door te grote vervorming, scheurvorming of bezwijken, daaruit volgende vertragingen, aanpassingen, reparaties en buitengebruikstellingen)
- vermindering van de schade ten gevolge van constructieve gebreken; faalkosten tijdens de bouw zijn een indicator hiervoor*, daaraan wordt de doelstelling gekoppeld van een vermindering van ca 10% per jaar, leidend tot een halvering in 5 jaar tijd.

Het Platform wil de doelstellingen bereiken door voor alle betrokken professionals, organisaties en de sector 'het leren van' te bevorderen en te faciliteren. Het Platform wil deze rol vervullen, aanvullend op en verbindend tussen de afzonderlijke belanghebbende organisaties. De volgende activiteiten zijn en worden daartoe ondernomen:

- Lessen trekken uit case onderzoeken in het kader van 'Leren van Instortingen'
- Vertrouwelijke registratie van incidenten gevolgd door analyses van directe en indirecte oorzaken en aanbevelingen ter verbetering
- Fundamentele verbeteringen van het bouwproces bewerkstelligen en betrouwbare werkmethoden bevorderen
- Uitdragen van de resultaten, faciliteren van het leerproces en ontwikkelen van gezamenlijke standpunten

Het Platform Constructieve Veiligheid wordt door de volgende organisaties getrokken en ondersteund: VROM Inspectie, Bouwend Nederland, NLingenieurs, BNA, Neprom en overheidsopdrachtgevers (primaire partijen). Daarnaast werken diverse individuele organisaties van opdrachtgevers- en opdrachtnemerszijde mee. Het Platform wordt aangestuurd door een stuurgroep met vertegenwoordigers van de primaire partijen; de dagelijkse leiding geschiedt door CUR Bouw & Infra. Een adviescommissie met vertegenwoordigers van professioneel betrokken partijen begeleidt de activiteiten. Tenminste 3x per jaar wordt een bijeenkomst georganiseerd voor commissieleden en introducés. Uit de adviescommissie worden naar behoefte werkgroepen samengesteld ten behoeve van specifiek onderwerpen. De registratie van incidenten is door het Platform opgedragen aan TNO. Een werkgroep met deskundigen zorgt voor interpretatie en vertaling van de resultaten naar voor de praktijk bruikbare informatie, allereerst middels nieuwsbrieven.

De financiering voor de eerste periode van 3 jaar (lopend van medio 2008 tot medio 2011) wordt voorzien door bijdragen van VROM, de opdrachtgevers en de bouwindustrie (aannemers, ingenieursbureaus etc.), ieder voor 1/3 deel. Een duurzame financiering voor de periode daarna moet worden ontwikkeld.

De bouwsector wil zelf stappen nemen om constructieve veiligheid en constructieve kwaliteit te bevorderen. Zij zijn de deskundigen, het is hun vak en hun verantwoordelijkheid. Eindgebruikers kunnen dit aspect niet of moeilijk beoordelen. De overheid heeft een taak als toezichthouder van de bouwregelgeving. Deelname aan het Platform door genoemde overkoepelende organisaties bevestigt de consensus hierover.

Professionele opdrachtgevers, bouwbedrijven, toeleveranciers, architecten- en ingenieursbureaus, project- en bouwmanagementbureaus hebben op grond van de volgende motieven een direct belang bij participatie:

- het verkrijgen van kwalitatieve en kwantitatieve informatie over risico's
- de registratie vormt een benchmark voor eigen prestaties
- prestaties zullen, voor opdrachtgevende en opdrachtnemende organisaties, door vermindering van faalkosten en verhogen van kwaliteit verbeteren
- organisaties kunnen zich hiermee kwalitatief onderscheiden in de markt

Verzekeraars, diensten Bouw- en Woningtoezicht, andere toetsing- en toezichthoudende organisaties kunnen met de informatie en benchmark hun eigen prestaties optimaliseren en, al naar gelang de doelstelling van de organisatie, daar hun voordeel mee doen.

Voor verdere informatie wordt verwezen naar <http://www.platformconstructieveveiligheid.nl/> en <http://www.abcmeldpunt.nl/>

- Zie artikel: Faalkosten en Constructieve Veiligheid, een verkenning naar de financiële prikkels om constructieve veiligheid te realiseren - Platform Constructieve Veiligheid, beschikbaar via de genoemde website.